

Hans (67) uit Assen lag vier weken in coma en maakte een theatervoorstelling van de bizarre dromen die hij had. 'Ik lag in het water, op de bodem, en keek omhoog'

PREMIUM

Hans Vesseur (nu 67) uit Assen lag in 2018 vier weken in coma na een ernstig motorongeluk in Duitsland. Voor hij uit zijn coma ontwaakte had hij de meest wonderlijke dromen. Hij schreef ze op, zijn vrouw, toneelregisseuse, werkte de teksten om tot een toneelvoorstelling. „Zo hebben we het ongeluk als gezin verwerkt.”

Saffira Rijkee · 10 oktober 2022, 19:45 · Cultuur Deel dit artikel

Een motorreisje naar Duitsland eindigt abrupt op de radiateur van een tegenligger.

Op de IC, in coma, gaat de reis verder.

Absurde avonturen in het grijze schemergebied tussen dood en leven.

(Het begin van het boekje dat Hans Vesseur schreef over zijn ‘absurde droomavonturen’.)

Een motorritje

„En dat van een motorritje”, zegt Hans Vesseur, architect, schrijver en theatermaker uit Assen.

In 2018 reed hij in Duitsland op zijn motor, toen hij op een stukje weg kwam waar net split was gestrooid. „Ik schoof er met mijn voorwiel over, kwam op de andere weghelft terecht en reed frontaal op een tegenligger. Ze hebben me van het asfalt geschraapt en naar het ziekenhuis gebracht, waar ik vier weken in coma heb gelegen.”

Eén van zijn ogen werkt niet meer. Verder hield Hans uiteindelijk weinig letsel over aan het ongeluk, zo zegt hij zelf. „Daar mag ik heel blij mee zijn en dat ben ik ook nog iedere dag.”

Droomwereld

Nog in coma werd Hans van het ziekenhuis in Duitsland naar het Wilhelminaziekenhuis in Assen overgebracht. Daar werd hij na vier weken langzaam wakker. „Dat is een lang proces dat een paar dagen duurt en in die tijd had ik hele bizarre dromen. Ik leefde in een droomwereld, maar de dromen waren zo echt, het zijn meer een soort heel scherpe vakantieherinneringen. Stukje bij beetje wordt de werkelijkheid daardoorheen gemixt, en toch droom je nog en zit je in die droomwereld.”

Toen Hans en zijn familie eind 2018 aan de kersttafel zaten vertelde hij over zijn dromen. „Mijn zoon zei: ‘Die moet je opschrijven’. Ik schrijf graag, dus dat heb ik gedaan en ik heb er direct maar een boekje van gemaakt. Daarmee was het voor mij klaar. Maar mijn vrouw Marian, al twintig jaar toneelregisseuse, las mijn teksten en wilde er iets mee doen. Ze heeft veel voor haar kiezen gehad: haar man in coma, in Duitsland. De onzekerheid of ik eruit zou komen en hóe ik eruit zou komen.”

Schizofrenie

Marian schreef [Verhalen van tussenin](#). Uit ervaring wisten zij en Hans al dat het verwerken van ervaringen in een voorstelling therapeutisch kan werken. Hans: „Onze dochter Kris is 33 jaar, zangeres, en heeft een stevige geschiedenis achter de rug. Ze heeft de diagnose schizofrenie, en is een paar keer opgenomen met een psychose. Ook zij heeft veel geschreven, onder andere een dagboek tijdens de eerste zwarte opnameperiode. Op basis van die teksten maakte mijn vrouw al eens een voorstelling die de afgelopen jaren binnen de GGZ veel is gezien en op het Noorderpoort is gebruikt binnen de [opleiding voor ervaringsdeskundigen](#).”

Geraakt

Marian wilde dat Hans en Kris meespeelden in de voorstelling, met de jazznummers die ze samen maakten. „Verder hebben we een geweldige hoofdrolspeler die het leeuwendeel van de samengestelde tekst voor zijn rekening neemt. Mijn dochter speelt en zingt, ikzelf speel en maak als gitarist muziek. Het is een mengsel geworden van bizarre teksten en hele mooie muziek. Als je me vraagt waar de voorstelling over gaat weet ik het niet. Maar iedereen die het ziet wordt erdoor geraakt.”

Hans zijn vrouw schreef een voorstelling op basis van het boekje dat hij schreef over zijn 'comadromen'. Foto: Oostblok.

Omgebouwd tot Shetlandpony

‘Absurde droomavonturen’ noemt Hans de dromen die hij had toen hij in coma lag. Lastig in woorden uit te leggen, maar hij doet een poging door een paar voorbeelden te noemen. „Het gekke is, als je in coma ligt gebeuren allerlei dingen tegelijk in je hoofd die als je droomt logisch lijken, maar achteraf één warboel zijn. Voor mijn boekje heb ik uit die kluwen dromen een aantal verhaallijnen getrokken. Het leidende idee is dat Google overal doorheen kruipt. Zo is er een Googlebril waarmee je de werkelijkheid kunt manipuleren en werd ik door Google omgebouwd tot Shetlandpony, omdat de exoplaneten onderzocht moesten worden en het gemakkelijker was om mensen aan te passen aan de planeet, dan andersom. Dus dat probeerden ze op mij uit. En dit waren nog de meest begrijpelijke verhaallijnen, haha!”

Sekte

Al lag hij in coma, Hans kreeg wel dingen mee uit zijn omgeving, denkt hij. „Het ziekenhuis in Duitsland was streng gereformeerd. Dat hoorde ik later van mijn vrouw: overal religieuze spreuken op de muur. Dat is op de een of andere manier in mijn hoofd terechtgekomen, want ik lag in mijn dromen ook in een ziekenhuis – soms was ik in mijn atelier, soms op de intensive care, dat wisselde. Iedereen in dat ziekenhuis was lid van een vreemde sekte en hield er hele vreemde gewoonten op na.”

Op de bodem

Marian vertelde Hans later dat hij soms heel onrustig werd tijdens zijn coma en aan de buizen probeerde te trekken die overal in en uit zijn lichaam staken. „In haar wanhoop zei ze dat ik in het water lag, omdat ik erg van zwemmen hou. ‘Wees maar rustig, ontspan je, je ligt in het water’, zei ze. Ook dat kwam steeds terug in mijn dromen: ik lag in het water, op de bodem, en keek omhoog.”

Een andere ‘verhaallijn’ zoals Hans het noemt is die van een oud station in zijn geboortestadje Voorburg.

Uit het boek:

Voor het station ligt een plein, met ouderwetse klinkers. Op het plein staat een houten bankje. Iedere dag word ik hier gebracht door een man, ik ken hem niet, in een oude, rammelende auto. Ik ga op het bankje zitten en wacht. Mijn chauffeur gaat nog even naast me zitten maar gaat uiteindelijk weg. “Tot vanavond”, zegt hij. Er gebeurt lange tijd helemaal niets. Dan zie ik aan de andere kant van het plein een lange magere man in een lange jas staan die naar me kijkt. Er zit iets uitnodigends in zijn blik, maar ik durf hem niet te benaderen of aan te spreken. Op een gegeven moment is hij weer weg, verdwenen. Als het al lang donker is word ik weer opgehaald door de man in zijn rammelende auto. “Je bent niet gegaan”, zegt hij dan. “Misschien morgen”, antwoord ik.

Vervreemding

Het is lastig de dromen in woorden te vertellen, benadrukt Hans nogmaals. „Want dan ga je ze simplificeren en verliezen ze aan kwaliteit. De aantrekking van de voorstelling zit hem in de vervreemding en de emotie die we overbrengen.”

In het boekje van Hans staan zo’n twintig verhaallijnen waarvan zeven in de voorstelling worden gebruikt. Bezoekers van Verhalen van tussenin krijgen het boekje en de muziek op een usb-stick mee naar huis.

Zondag 23 oktober in Leeuwarden

Net voor corona uitbrak speelden Hans en zijn medespelers Verhalen van tussenin drie keer als matineevoorstelling in Warenhuis van der Veen in Assen. Onlangs werd de voorstelling in het Vrijdagtheater in Groningen gespeeld en geregistreerd. Zondag 23 oktober wordt ze gespeeld in [Theater de Bres in Leeuwarden](#).

Op uitnodiging

Hans: „We willen vaker spelen, maar het is als amateurtheater moeilijk om mensen te bereiken. Dat is jammer want er worden mooie dingen gemaakt. We spelen dus op uitnodiging. Voor niks, want we vinden het leuk. Een zaal huren is al gauw een dure grap, maar als we weten dat er flink publiek komt durven we het aan. Het zou leuk zijn als we nog een paar keer kunnen spelen in Assen en Groningen.”

Verhalen van tussenin, zondag 23 oktober in theater De Bres, Leeuwarden. Aanvang 16.00 uur.

Foto: Oostblok.